lyst, at udstyret er mærket med et vægtinterval eller et vægtmaksimum eller -minimum.

Efter færdselslovens § 80 a, stk. 2, må børn under 3 år ikke befordres i andre biler end busser, der ikke har passagersiddepladser forsynet med sikkerhedsseler, hvortil der kan monteres godkendt sikkerhedsudstyr tilpasset barnets højde og vægt. Endvidere må børn på 3 år og derover med en legemshøjde på under 135 cm i sådanne biler alene befordres på et andet sæde end forsædet.

I færdselslovens § 80 a, stk. 4, er det bestemt, at børn på 3 år og derover med en legemshøjde på under 135 cm ved befordring i bus skal anvende sikkerhedssele eller andet godkendt sikkerhedsudstyr, i det omfang siddepladsen er forsynet hermed.

Efter færdselslovens § 80 a, stk. 5, kan justitsministeren fastsætte regler om anvendelse af sikkerhedsudstyr ved befordring af børn med en legemshøjde på under 135 cm, herunder om, at stk. 1, 2 og 4 helt eller delvis ikke skal finde anvendelse. I henhold hertil har Justitsministeriet i kapitel 2 i bekendtgørelse nr. 324 af 7. april 2006 om brug af sikkerhedsseler m.v. (sikkerhedsselebekendtgørelsen) fastsat visse undtagelser fra bestemmelsen i færdselslovens § 80 a, stk. 1.

Det påhviler efter færdselslovens § 80 a, stk. 6, 1. pkt., føreren af køretøjet at påse, at bestemmelserne i § 80 a, stk. 1-4, samt regler fastsat i medfør af stk. 5, overholdes. Buschauffører er dog undtaget fra denne pligt i medfør af sikkerhedsselebekendtgørelsens § 7, stk. 1, jf. færdselslovens § 80 a, stk. 6, 2. pkt.

Overtrædelse af § 80 a, stk. 6, 1. pkt., straffes som udgangspunkt med bøde, jf. færdselslovens § 118, stk. 1, nr. 1, og stk. 2. Straffen kan dog under visse omstændigheder stige til fængsel i 1 år, jf. § 118, stk. 6. Vedrører overtrædelsen § 80 a, stk. 1 eller 2, tildeles føreren desuden et klip i kørekortet, jf. § 125, stk. 2, nr. 1.

3.1.2. Måling og vejning af børn

Politiets foretagelse af straffeprocessuelle tvangsindgreb er reguleret i retsplejeloven. Nærmere regler om adgangen til at foretage legemsindgreb er indeholdt i retsplejelovens kapitel 72 (§§ 792 – 792 f).

Måling og vejning af en persons legeme anses for et legemsindgreb i form af en legemsbesigtigelse, jf. retsplejelovens § 792, stk. 1, nr. 1.

Måling og vejning af et barn med henblik på kontrol af, at reglerne om sikkerhedsudstyr til børn i færdselslovens § 80 a er overholdt, vil være et legemsindgreb rettet mod en person, der ikke er sigtet for et strafbart forhold. Dette skyldes, at kun føreren af køretøjet er strafsubjekt i forhold til bestemmelsen, jf. punkt 3.1.1. ovenfor.

I henhold til retsplejelovens § 792 d, stk. 1, er legemsindgreb over for en person, der ikke er sigtet, ikke omfattet af reglerne i retsplejelovens kapitel 72, hvis den pågældende giver samtykke til indgrebet. Er den pågældende under 15 år, skal samtykket meddeles af forældremyndighedsindehaveren, jf. retsplejelovens § 821 b, stk. 3. I tilfælde af interessekonflikt kan samtykket meddeles af en ad hoc værge.

Uden samtykke kan legemsbesigtigelse, der ikke kræver afklædning, foretages over for en person, der ikke er sigtet, hvis efterforskningen vedrører en lovovertrædelse, der efter loven kan medføre fængsel i 1 år og 6 måneder eller derover, og indgrebet må antages at være af afgørende betydning for efterforskningen, jf. retsplejelovens § 792 d, stk. 2.

Kompetencen til at træffe beslutning om legemsbesigtigelse omfattet af retsplejelovens § 792 d, stk. 2, er som udgangspunkt henlagt til retten. Politiet kan dog træffe beslutning herom, såfremt indgrebets øjemed ville forspildes, hvis retskendelse skulle afventes (»periculum in mora«). I så fald skal politiet snarest muligt og senest inden 24 timer forelægge sagen for retten, medmindre der efter indgrebet meddeles skriftligt samtykke hertil, jf. § 792 d, stk. 3, jf. § 792 c, stk. 2, 2. og 3. pkt. og stk. 3.

Idet straffen for overtrædelse af færdselslovens § 80 a, stk. 6, 1. pkt., maksimalt er 1 års fængsel, jf. punkt 3.1.1. ovenfor, forudsætter politiets måling og vejning af børn i biler med henblik på kontrol af førerens overholdelse af sin pligt til at påse, at barnet er korrekt fastspændt, samtykke fra forældremyndighedsindehaveren eller – ved interessekonflikt – fra en ad hoc værge.

3.2. Justitsministeriets overvejelser

Reglerne om sikkerhedsudstyr til børn har til formål at beskytte børnene mod tilskadekomst i trafikken. Efter Justitsministeriets opfattelse er det derfor vigtigt at sikre, at der tilvejebringes mulighed for effektivt at håndhæve reglerne om børns anvendelse af sikkerhedsudstyr.

Som det fremgår af punkt 3.1.1., afhænger kravene i færdselslovens § 80 a om anvendelse af særligt tilpasset sikkerhedsudstyr til børn, der befordres i eller på motorkøretøjer, i vidt omfang af barnets højde og vægt. Barnets højde har endvidere i visse tilfælde betydning for, hvor i et køretøj barnet skal placeres.

Der vil i praksis være situationer, hvor det er åbenbart – både umiddelbart i forbindelse med politiets kontrol og under en eventuel senere straffesag – at føreren ikke har overholdt sin pligt til at påse, at det på-